

Debrecen 1901
247 01

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Egy évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Fél évre . . .	2 . . .	Negyed évre . . .	4 . . .
Negyed évre . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egyes szám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRIZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábes pont sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A hal feje.

Irta: Jánosi Zoltán.

Shakespeare „Hamlet“-jában mondja egyik szereplő személy: „Rohadt az államgépben valami.” (Arany J. fordítása). Ez az államgép, amelyről itt szó van, nem más, mint Dánia. Innét ered a szálló ige, hogy „Dániában büzik valami.” És Dániában, a halázzal is foglalkozó félsziget és szigetországban, amelyben a rothadó halak is terjesztenek dögleletes szagot, nem csupán hal, hanem valami más is rothadt a Hamlet idejében: a becsület, az erkölcs.

A mi Hajdu országunkban a mi vármegyénkben is büzik a levegő. — Elmondhatjuk, hogy „rohadt a megyegépben valami” Nem döghalal rothadása ez, hanem élő embereké: a magyar becsületé. De azért eszünkbe jut a rothadó halak hasonlata, mivel itt is „f e j e t ő l r o t h a d a h a l .”

A vármegyének feje igazságszerint a legelső választott tisztviselő az alispán volna. De tulajdonképpen mégsem ő az, hanem a főispán. És én a vármegyei korrupció forrását ő benne tudom. Mások is hibásak és jól kiérdemelték ezt a nyugdíjat, a melyet az én igaz barátom és bajtársam a «Debreczen» felelős szerkesztője olyan nagy szeretettel kínálgat nekik. Hanem azért mégis csak a főispán a korrupció öregapja, a pusztulás daemonja. Sógora, Tisza Kálmán demoralizálta, koldussá, rabszolgává, becsstelenné tette, megölte az országot, a mi „méltóságos gróf” főispánunk pedig Hajdu vármegyét. A hivatalos vármegyét. — Mert az igazi hajdunép hazaszereteten a becsületén nem egy, de száz ördög sem vehet diadalmat.

A főispáni intézmény mai alakjában már magában véve is gyűlöletes, kárhóztos intézmény. Akik a kormányzó hatalom centralizációjába bele vannak bolondulva, azok melegítették így fel a régi ételt. Boszorkánykonyhán melegítették. Menenius Agrippa, e derék római mesemondó politikus mondott egy mesét a hasról, meg a has ellen föllázadt tagokról. Mindenki ösmeri ezt a bölcs bolondságot. A lázongó plebejusok fel is ültek neki és vissza mentek Rómába táplálni az állam hasát, azaz: a patriciusok po-

czakját. Ha én akkor éltem volna és ott voltam volna a nép között, a jó öreg mesemondó bácsinak ezt válaszoltam volna: „Helyes a beszéd, öreg. Nem okos, nem jó dolog a tagoknak fellázadni a has ellen. És mi meg is fogadjuk a te szavadat. A mi tagjaink a magunk hasa ellen nem is láznak fel, csak a patriciusuk hasa ellen. Mi elmegyünk és alakítunk egy új Rómát, amelyben magunknak dolgozunk. A patriciusok hasát pedig táplálják a patriciusok tagjai.” De a szegény plebejusok gondolkozni nem tanultak, csak igát huzni, mint a barom. Meglepte és lefegyverezte őket az együgyű mese. És haza mentek dolgozni a patriciusok hasáért. Így azután a has elbizta magát, megtölt, megerősödött, uralkodott és elnyelt mindent. És ma ott vagyunk, hogy a has nem elégszik meg a tagok keserves keresményével, hanem a tagokat is el akarja nyelni. Ezért ellensége a centralisatio a municipalis szabadságnak. A centralisatio: a mindent elnyelő has. A municipalis szabadság: a tagok, melyeket a has magába igyekszik temetni. A centralisatio pogánygondolat. A Platon állam épen a centralisatio megtestesülése. Az állam minden, az egyén semmi. Rettenetes gépezet, a mely mindent összeőröl! Ezért a rémgondolatért meg is fizet Plátónak Madách a költői igazságszolgáltatás hatalmával „Az ember tragédiájának” phalanster jelenetében, amelyben az álmodozót borsóra térdepeltetik, mire Ádám így sóhajt fel:

„Ah, mily szerep jutott, Plátó, neked A társaságban, mely után epedtél!”

Biz' úgy van az. A centralisált államban az egyént borsóra térdepeltetik. És minél több eredetiség, önállóság, tehetség és erő van benne és így, minél több joga van a szabadsághoz, az érvényesüléshez: annál bizonyosabban térdepeltetik borsóra. Egészen más a keresztyén állam eszméje. A keresztyén államban az egész és a rész, az állam és az egyén a legszebb összhangban tartozik lenni, sem a hasnak a tagok ellen, sem a tagoknak a has ellen nem szabad működniök. A keresztyénség politikai jelentőségét sohasemki nem fogta fel igazabban és mélyebben, mint a nagy bölcselkedő poéta,

Madách, aki erre vonatkozólag így beszél:

„Kik a circusban hymnust énekelnek, Mig a bösz tigris keblöket kitépi, Uj eszmét hoznak: testvériséget És az egyénnek fölszabadulását, Melyek megfognak rázni a világot.”

A testvériség, vagyis: az emberi társaság összefüggése és az egyéni szabadság egymást határolja és biztosítja a keresztyén államban. A magyar állam centralista vezetői erről, úgy látszik, megfeledkeznek. Centralisálni törekednek és épen ezért elnyomni az egyéni, a peripherikus szabadságot. Ez érteti meg azt az ellentmondást, hogy államunk rohamléptekkel közeledik a szocialisztikus, hommunisztikus, platonikus pogány állam eszméje felé, de a szocializmus előharczóit az államhatalom erőszakkal fényképezteti és tolonciztatja. Ebből szocialistáink is tanulhatnak. Ha czélt érnek valaha: borsón térdepelnek, mint hajdanában a rossz gyermekek.

Midőn 1848-ban a parlamentáris államforma hazánkban a megvalósulás útjára lépett, nagy küzdelmet folytattak egymás ellen a centralisták és a municipalisták. A centralisták egyenesen elakarták törölni a vármegyét.

A municipalisták pedig fent akarták tartani azt a maga régi, 1514 utáni arisztokratikus alakjában, noha így a vármegye az új, népképviseleti alkotmánnyal összeegyeztethető semmiképpen nem lett volna. Kossuth Lajos, aki hazánknek örök időkre legnagyobb szónoka volt, de örök időkre legnagyobb államférfia is, kimutatta pontról-pontra, hogy a régi, arisztokratikus vármegye az új, demokratikus alkotmány keretébe nem illeszhető be. De a municipalis szabadságot egyáltalában nem akarta feláldozni. Átalakítani akarta és nem megölni a vármegyét. Azt mondá, hogy annyira szerelmes a municipalis szabad szerkezetbe, hogy a vármegye megmentése végett még a miniszterialis törvényt is kész volna megbuktatni. A szabad municipalismust szerette. A zsarnok centralisatiót gyűlölte.

És ma ott vagyunk, hogy a municipalis szabadság feje fölött Damokles kardjaként függ a „lex Szapáryana” (1891 XXXIII. tcz.)

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

Az alkut nem ismerő centralisatio minden téren előre nyomul ostromolni, törni; zuzni az autonóm vármegye bástyáit. A hajókat napjainkban egymástól vízmentesen elzárt helyiségekkel építik. Ha egy rekesztékbe a tenger vize behatol, a többibe nem törhet be, és a hajó el nem merül. A vízmentes kabinethez hasonló szolgálót tehetnének a szabad vármegyék az absolutismus áradata ellen. És a kormányhatalom áttöri őket. Mit akarnak ezzel? Az állam hajóját elmeríteni, semmi egyebet. Ez is egy szép jele a szabadelvűségnek! Lerombolni a szabadelvűség biztosítékait!

Sötét jövőnek nézünk elébe. Minden igaz magyarnak résen kell állania. Véres fejjel üzzétek vissza régi szabadságunk botor ellenségeit. Már Tisza Kálmán az autonóm vármegyével is rablánczra füzette hazánkat: mi lesz belőlünk a leigázott vármegyével? Mi lesz belőlünk, ha kinevezett rabszolgák igazgatják vármegyéinket.

Bizony ez egy kissé komoly fejtegetés akkor, a mikor a mi derék főispánunkat akarjuk letárgyalni. De legalább minden olvasó megértheti, hogy milyen kárhozatos valami a centralizáció: a kormányzó hatalom középpontosítása.

És a főispánság intézménye nem a vármegyei szabadság gyermeke, hanem a despotikus centralisatióé. A főispán nem a nemzet hivatalnok, hanem a királyé. A király nevezi ki és menti föl a belügyminiszter előterjesztésére. Hogy ez a gyűlölt intézmény a municipális szabadságnak milyen halálos ellensége, kitűnik abból is, hogy bizonyos esetben a vármegye legelső választott tisztviselőjének, az

alispánnak is kiteheti a szűrét a hivataltól.

A főispánságnak már magában is gyűlöletes intézménye még gyűlöletesebbé válik akkor, ha olyan férfi a főispán, mint a mi méltóságosunk. — Remekül ért ő a despotikus hatalommal való visszaéléshez. Tetőtől talpig a Tisza Kálmán nevelése. Leigázva minden önállóságot, hogy a rablánczra füzött emberkéket áldozatul vigye a párturalom tüzes Molochjának. Ahol csak működik, minden téren fáradh atatlan és tartózkodást nem ismerő kortes. A keze hosszabb, mint a nadrágja. Nem csupán a képviselőválasztásba avatkozik bele, hanem a legutolsó községi bakter választásába is. Minden hivatalt maga szörnyen alázatos és engedelmes szolgálójának igyekszik biztosítani. De minek részletezzem ezt jobban? Hiszen a legközelebbi képviselő választás alkalmával mindenki látta, hogy miképpen intrikált kapaczitált, lóttófutott, terrorizált. Még talán Bugyi Sándorral is parolázott az idvezítő voksért. Micsoda porba tiprása ez a főispáni méltóságnak! Illet ez a király méltóságos hivatalnokához? Mennyit verejtékezett a kurupció érdekében. És mindenütt a korrupció kell neki, nem az igazság. Hatalom van a kezében és a jogot kupán üti. A balmazújvárosi szolgairó fegyelmi ügyében is milyen daemoni szerepet vitt! A súlyos vádakkal terhelt hivatalnokot fel nem függesztette, az ügyet huzta-halasztotta. Pedig a megvádolt tisztviselő érdeke is azt kívánta volna, hogy a homályos ügyre minél előbb világosság virradjon.

A vármegyében és Debreczen városában mindenütt szervezte a méltóságos ur a párt és klikkuralmat. A

közérdeket, a közjót vihette az ördög felőle. A debreczen városi hirhedt gazdálkodásban és az ügyvédi kamara leigázásában is ott az ő keze. Az ő kreaturái működnek és uralkodnak mindenütt.

És ezek csinálják mindenütt a botrányokat. Mig a korrupciót szolgálja méltóságosunk, addig a maga hivatalos kötelességeiről megfélekedzik. A törvény kötelességeivé teszi, hogy az ügykezelést nem csupán a centrumban, hanem a periphériákon is vizsgálja meg minden évben a helyszínen. De nincs tudomásom róla, pedig három éve lakom Sámsonban, hogy bennünket csak egyszer is szerencsétlenül volna magas látogatásával. Erőszakos, de hanyag. Fondorkodó, de nem nagyon ügyes. Főhivatásának tartja, hogy megyéjéből és városából kormányparti képviselőket liferáljon: és mégis az ő ügytelenségének a következménye, hogy Debreczen II. kerületében a szabadelvűpárt megbukott. — Nem akarom én ezzel a dr. Bakonyi Samu érdemeit kisebbiteni. Kiváló tehetségű, nagy tudású és — a mi a legfőbb — talpig becsületes embernek és igaz hazafinak ismerem őt. De ő maga is tudja, hogy a Tisza rendszer ha szakszerűen, okosan és ügyesen kezelik, a legnagyobb tehetséget és igazságot is elgázolja. Az ő legfőbb kortese, akaratlanul is a «méltóságos gróf» főispán vala. Betegágyán feküdt a szabadelvűpárt régi, közbecsülésben állott képviselője, a kinek a nevével sikeresebb harcot lehetett volna vívni. És a méltóságos ur megrohanta, lemondatta. És kit léptetett föl? Szabó Kálmánt, akivel, mint népszerű, derék magyar emberrel, mocsoktalan, jó-

Innét-onnét.

(Deczember 7.)

Az egyetemi kurucz-brigád gyönyörű magyar nemzeti viseletünket is 'entakarja tartani; de hiszem, hogy nem Tiller Mór és fiainak a mintájára.

Fiuk! Ezért szivemből dicsérlek titeket.

Ellenben megrovom debreczeni diákifjaink czilindereit, köcsöggalapjait, már azért is, hogy az ilyen gyártásánál fogva sem lehet honi ipar, hát még az ábrázatja, az csak aztán lajtántuli.

Czylinder, köcsöggalap egyik sem kávinista diákhoz, kurucz brigádhoz illő viselet, labancz brigadérosok hamarabb viselhetik és akkor én nem ütödnék meg miatta, mint midőn a napokban egyik derék és általam igen nagyrabecsült debreczeni elvtársamnak, szeretett és tisztelt nemzeti uramnak a fiatal unokáját láttam a piacon, a fiúnak apja, nagyapja, szépapja, egész családja mind kiváló magyar erényű és magyar viseletű polgáremlők voltak és azok ma is . . . Hirtelenében nem tudtam, hogy a boszuságom nagyobb-e vagy a nevetethetnem — nem farsangi alkalomból, de hétköznapi pompaként kürtös kar-

csu czilinderkalapban parádézott a fiatal czivis fiu.

Fiuk! Hát ilyenek a híres debreczeni diákok? A professzorja lovagkereszt után ácsing és a diák czilinderes kalapban vágja ki a „kisztihandot.”

Ámde a köcsög kalap egyébként is nagy szerepet kezd játszani a debreczeni életben.

Utóbb az ügyvédek tisztujításakor is megeselekedte az elnök, ama bizonyos nevezetű elnök ur, midőn a fiskális urak az igazság keserű tormáját kezdték dörzsölni az orra alá és midőn a bukás hűvös szelölője lengedezte már körül, felpattant az elnöki székéből és köcsög kalapot nyomott a fejébujára, aztán távozott. Az ügyvédek pedig, a kik utóvégre még sem az u'czáról szedett népek, ámultak, bámultak, hüledeztek . . . József császár kis Miska volt, mert ez a bizonyos nevezetű ur még csak az igazi — kalapos király.

Pedig bizony utolsó sor már az, ha az ügyvédek elnöke csupán a kalap feltevésével tudja mutatni a tekintélyét.

Oldalba kellett volna ütni azt a vas kalapot.

Ha már az ügyvédek elnöke feltett kalappal diskurál a kollegájával, kalap feltevésével fejezi ki semmibevevését; kíváncsi vagyok, hogy kondás választáskor mint fog viselkedni az öreg gazda, ha zajganak a népek, mert más öreg gazda, más kondás kell nekik?

Ha már a törvénytudó ügyvédekkel kalap feltéve beszélnek szép Hajdúvármegyében és nemes Debreczen városában, hát a parasztnak milyen akkor a sorsa?

Id. Komlóssy Arthur sikeresen szerkeszti a „Debreczeni Képes Kalendáriumot”; de akkor lesz csak igazán sikerült ez a kalendárium, ha a szerkesztője belenyomtatja a Dégenfeld főispán bukásának és pákolásának a napját is. Piros betűvel nyomassa ki ezt a napot: mert ezt megünnepli a czivis, de a szabad hajduk is. Még akár rá is bójtölünk ezen jeles napra, nehogy visszakerüljön még hozzánk valaha ilyen gonosz.

A két királyi tanácsos, a polgármester és az alispán, ha találkoznak mosolyognak. Az augurok szoktak így mosolyogni. Nem félnek ők, mig Dégenfeld a főispán, addig mind a városházán, mind a vármegye házá-

Debrecen 1901
247 01

nevü férfiuval szintén győzni lehetett volna? Óh nem! Hanem egy rossz hirbe került, népszerűtlen embert, aki neki jól tud kedvében járni, de akivel a zászlónak el kellett buknia okvetetlenül. Ebből világos, hogy a méltóságos ur még ma is tehetségtelen kezdő. És az is világos, hogy a kormánypártiak maguk is szövetkezhetnek velünk a Hajdúvármegyei agyagbálvány szétrugdosására.

Mert ezt a bálványt le kell rombolnunk. Elég sokáig túrtük már a népszabadság szent házában.

Nem régiben az én szivem nagy keserűségében azt irtam e helyen, hogy a független párt küzdelme a vármegyén meddő küzdelem fog maradni. Erre az én barátom, ifj. Móríc Pál azt írta, hogy bizik a harc szíkéreben.

Hát jól van. Harcoljunk. De a főbástyát kell mindenekelőtt lerombolni. A korrupció forrását kell bedugni. A rothadó hal fejét kell levágni. Mostanában, igaz, terjed a hír, hogy a főispán lemondott. Epnek a hírek azonban nem kell binni. Ugy lehet, hogy ő maga terjeszteti, eképen akár kitérni a vármegyénkben megindult tisztító mozgalom utjából. Decz. 10-én ha élünk, összejövünk a Veszprémy István urtól összehívott értekezletre. Majd akkor beszélhetünk róla is. Az én véleményem az, hogy ellene küldötséget kell indítanunk a belügyminisztériumhoz. Alapos vizsgálat rég kellene már Hajdumegyében. Sőt kormánybiztos is.

Még csak egyet mondok. Amint én ismerem a méltóságos urat, ő az ellene, mint főispán ellen intézett támadást úgy fogja megtorolni rajtam,

virágzik a bábukomédia és a mélyen tisztelt polgárság és vármegyei adófizetők dusan fizetik a bábuszínház költségeit, mert még mindig gyávák kimondani, hogy a királyi tanácsosság az erősen nyugdíjképeseknek a külső jele.

Kár volt, hogy Kaffka miniszteri tanácsos, a közigazgatási botrányok és visszaélések kérlelhetetlen vizsgálója, nem abécze sorrend szerint veszi elő városainkat és megyéinket, ekkor legalább a debreczeni visszaélésekre és pusztításokra került volna már a sor és legalább tudnánk, mikor kerül újra a cifra ménes és a hírhedt ötös fogat, mert a mai városigazdálkodásnak körülbelül ez lesz a vége.

De még mielőtt rekeszteném a soraimat Hajdumegye tisztelt függetlensége és ti különösen tisztelt megyebizottsági tagok kérélek, hivlak titeket, hogy Veszprémy István megyebizottsági „Meghívóját” elfogadván, december 10-ik napján, kedden d. e. 9 órakor minél nagyobb számban gyűjjetek össze a debreczeni függetlenségi körbe, a régi hajdu becsületet kell menteni meg, a főispán által készített fertőbe dűtve az agyagbálványt és rendszerét.

mint egyházkerületi főgondnok. De állok elébe. Egyelőre különben azt vélem, hogy kálvinista egyház a vélemény- és szólásszabadságnak ellensége nem lehet.

Meghívó.

Állam, társadalom és az egyesek különböző decorummal ékesítnek minden halandót; a mint azt szellemi felsőségük, erkölcsi sulyuk vagy vagyoni erejük szerint megérdemlik.

Minden decorumnak van azonban terhe is, miként az éremnek másik oldala.

Az igaz, a nemes felfogás abban tükröződik vissza, hogy a sors által ember és polgártársai irányítására kiszemelt férfi nem léha önérettel viseli mellén az elismerés jelvényét, hanem szerényen ugyan, de odaadással s ernyedetlen buzgalomra valló munkával igyekszik megköszönni a sokszor csak előlegezett, bizalmat avagy bokrosítani érdemeit.

Mi vármegye bizottsági tagok vagyunk. E tisztség sem csupán dísz tehát, hanem olyan tekintélyes közjogi állás, melylyel a polgárok csak olyanokat tisztelnek meg, kikről tudják, hogy vállalkon a kötelelességteljesítés terhe egyensúlyban lesz a nekik ajánpékozott decorum mértékével.

Nekünk tehát, kik Hajdúvármegye bizottságának független gondolkozásu részét képezzük, nem lehet, nem szabad összedugott kézzel nézni a vármegyénkben történendőnk s várni, hogy mások működése vagy mulasztása után szálljon reánk az áldás vagy a baj zápora, hanem buzgó tevékenységgel részt kell venni a közügyek elintézésében e jelszóval „semmit rólunk nélkülünk.”

A vármegye bizottsági tagok legszébb alkotmányos jogának gyakorlása, a vármegye életére hosszú időre kiható nagy jelentésű mozgalom: a tisztviselő választás ime küszöbön van. Teljes erőnket harcba kell itt vinni, ha akarjuk, hogy szavunk sulylyal birjon s jogos óhajunk teljesedésbe menjen. Az erő parlagon hagyása csatavesztést, a tömörülés győzedelmet ígér; nekünk hát, hogy győzelemre kilátásunk legyen tömörülni, hogy tömörülhessünk szervezkedni kell.

Bár nem tartozom azok közé, kik kiváló egyéni tulajdonságaiknál fogva vezérszerep vitelére, praedestinálva vannak, mégis miután több megye bizottsági tag elvtársam, közöttük a „Debreczen” felelős szerkesztője e lap hátsábján erre nyilvánosan felhívott, miután pártunk ügyét, mint ennek régi közkatónája — szivemen viselem, miután kezdeményezni valakinek elvégre is kell s ez veszély nélkül tovább nem

készhet: azon kéréssel és felhívással fordulok, elsősorban független érzelmű vármegye bizottsági tagtársaimhoz, ugyszinte a megyei függetlenségi párt minden érdeklődő tagjához, hogy a Hajdu vármegyei tisztújítás tárgyában elvtársaink részéről kifejtendő sikeres tevékenység biztosítása céljából szükséges szervezkedés tárgyában tartandó értekezletre **Debreczenbe**, a debreczeni függetlenségi kör nagy csapó-utcza emeleti helyiségébe (a csizmadia társulat házában), az 1901 év december hó 10 ik napján, kedden délelőtt 9 órakor megjelenni sziveskedjenek.

Hajdu-Hadház 1901 decz. hó 2-án.

Veszprémy István,
m. biz. tag.

Mindenkinek, aki lapunkra 1902. január hó 1-től előfizetni óhajt, ha azt a kiadóhivatalban személyesen vagy pedig levelező-lapon bejelenti, már mostantól fogva ingyen küldjük a lapot. Bejelentések a „Debreczen” kihordóinál is eszközölhetők. Előfizetési ár egy negyedévre 1 frt 25 kr.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap, vasárnap, az ev. ref. templomban a következő lelkészek tartanak Istentiszteletet: Nagytemplomban Mitrovics Gyula lelkész; Kistemplomban Kovács Zsigmond s. lelkész; Kossuth-utcza templomban Biró János s. lelkész.

Beregi magyarokról.

Jánosi Zoltán református lelkész és tisztelt barátom arra kért, hogy két beregi magyar atyánkfiait ajánljak néhány meleg sorban a debreczeni és hajdumegyei hittestvérek szerető jóindulatába; úgy hiszem, hogy a legméltóbb ajánló levél a beregi atyafiak mellett az a levél lesz, melyet tisztelt barátom intézett hozzám és melynek a közléséért, utólagos engedelmet kérem. Kivánom és részemről is hozzájárulok, hogy beregi atyánkfiai bennünk ne csalódjanak.

Kedves Barátom!

Ezeket a becsületes kálvinista magyarokat, akik templomépítésre gyűjtettek, a te ismert jó indulatodba melegen ajánlom. Bereg vármegye is végvidék. És a beregi magyarok is (a becsületes oroszokkal együtt) jó kuruczok. A mi nagy Rákóczi Ferenczünk lobo-góit ők bontották ki legelőbb.

A 18-ik század hajnalának viasztoi és első üdvözlői ezek voltak. Csakhogy a napot észak felől várták és fogadták.

Becsületes magyarok ezek. A tarpai zászlón, azt beszélük, ma is ez van írva: „Tarpa kurucz volt és az is marad.”

Hajdusámson, 1901. decz. 5

Jánosi Zoltán.

Megyei függetlenségi pártszervezés.

A vesszöt darabonként széttördeli a gyermek is, de guzsalsal esomóban kötve daczol bármely erővel is. Így vagyunk mi vármegyei függetlenség is, külön-külön számot nem tehetünk, csak paczkáznak, csufolkodnak velünk, de ha erőnköt, szavunkat egyesítjük sértetlenül őrizhetjük még a régi hajdubecsületet és nem idegenek primuskodnak ügyeinkben, hanem a kiket mi érdemeseknek tartunk és nem rabság pártiak. És ekkor rontásunkra nem működhetnek úgy a sárgaházban, mint eddig cselekedhették a főispáni fekete lovagok. Amde erőnk egyesítésére, érzelmeink összekapcsolására, a régi hajdubecsületnek a felvirágoztatására szervezkednünk kell. E pártszervezkedésre Veszprémy István megyebizottsági tag, a függetlenségi párt köztisztelt, régi lelkes tagja adta ki a „Meghívó“-t; e meghívót lapunkban ismét közöljük és ajánljuk annak a követését minden vármegyei őszinte, igaz független megyebizottsági tagnak és pártunk minden érdeklődő tagjának, köreinek, vezetőinek a figyelmébe.

Olvassák el, olvassátok el e hazafias őszinte sorokat és jelenjete meg minél lelkesebben, minél tekintélyesebb számban f. hó 10-én, kedden délelőtt 9 órakor a függetlenségi kör emeleti helyiségében (Nagy-Csapó-utca csizmadia testület háza) tartandó szervezkedő gyűlésen. Talán még nem sorvadt ki lelketekből teljesen a régi hajdubecsület és talán most midőn a cselekvés és megváltás órája ütött, gyáva férges módjára nem bujtok az oduba? Olvassák el a Veszprémy István felhívását, olvassátok el Jánosi Zoltánnak mai lapunkban „A hal tej“-ről írott vezető cikkelyét és ha e sorokat meggondoljátok, megfontoljátok, akkor lehetetlen, hogy e keddi szervezkedő gyűlésről elmaradnátok, mert ekkor a régi hajdubecsület teljesen kiveszett a lelketekből és ekkor csakugyan nem érdemeltek más sorsot, mint a melyben D e g e n f e l d főispán és érdektársai részesítenek titeket, a kik is minduntalan moesárba mártogatták és mártogatják bele a vármegye sárgaházában a régi hajdubecsületet, miért? Mert ti kedves barátaim és elvtársaim gyávák, kiskorúak, közönyösek vagy megalkuvó czudarok voltatok eddig és vastag bőrrel türtétek a még vastagabb bőru labancz-párti és érdekpárti igát. Hát él még a ti lelketekben a régi hajdubecsület? Mert ha él, itt az idő, tegyetek bizonyosságot is arról és jöjjetek a folyó hó 10-én, kedden délelőtt 9 órakor a debreczeni függetlenségi kör emeleti helyiségében tartandó megyei függetlenségi pártszervezésre, mert ha nem cselekszünk, sikereket sem érhetünk el; sőt a vármegye házában, a főispán és érdektársai által istápoltt, dudva és gyom elnyomja teljesen a régi hajdubecsületnek legutolsó virágszálat is és önhaszonleső tényérnyalók ülnek a nyakunkra.

Kaffka miniszteri tanácsos tisztogat.

Kaffka miniszteri tanácsos és kormánybiztos jelenleg Torontálban tisztogatja a vármegye szemetét. Már idáig is történtek felfüggesztések és a roulette-bankos hirhedt torontáli főispán menesztetése sokáig már nem késhet. Ha tehát Debreczen és Hajdumegye komolyan akarja a nagy-takarítást, akkor nincs más hátra, mint úgy a város, mint a vármegye még idáig le nem fegyverezett és a derekat be nem adott elemei a botrányos rendszer adatait — fájdalom, bőven állanak rendelkezésre — összegyűjtven, küldöttiségileg kérjünk a belügyminisztertől kormánybiztos, a vaskezü Kaffkát. Ezt a megfontolásra érdemes eszmét Jánosi Zoltán barátunk és kiváló elvtársunk mai vezércikkében veti föl. Tekintve a rendszer szívóosságát, polipszerű ölelését, mi magunk is abban a véleményben vagyunk, hogy a kormánybiztos nélkül sem a városházán, sem a vármegyén nem szabadulhatunk ezen rendszertől.

A vadasdi lelkész levele.

A vadasdi székely református egyház érdemes, agg lelkésze alábbi levélben köszöni meg a debreczeni polgárság adományait és a Debreczenben tanultait jöndulatot a közöttünk járt két székely presbyter iránt. A székely református lelkész levele így hangzik:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A Debreczen több számából örömmel olvassuk, hogy a mi kiküldötteink Mátyás András és Kádár József becsülettel tudó, tisztességes magaviseletű, harsnyás székely presbyter atyánkfiai szíves fogadtatásban részesültek Debreczenben. Kálvinista templomunk és tornyunk épi és költségeinek és ezekből keletkező adósságainak a fedezésére szép összeget gyűjtötték össze. Mit legnagyobb mértékben azon szíves figyelemzésre és meleg ajánlásra lehet köszönni, amelyet Tek. ifju Mórincz Pal ur szíves volt megírni — a vadasdi reformátusok temploma érdekében. Mit én a magam és kicsiny szegény egyházközségem nevében, mind a tks szerkesztő urnak — mind az adakozóknak tisztelettel köszönök. Egyszermind tudatom, hogy mind a három utalványon irt összeget megkaptam. Egyiken 420- másikon 8- harmadikon 14 kor 34 fillért Kivánom, hogy az adakozókon a szállásadón és az e czélban fáradozó gyűjtőkön Istennek áldása nyugodjék meg s pótolja vissza az ők adományait s gazdagon jutalmazza meg fáradozásait.

És hiszem, hogy meg is teszi az Ur, mert szereti a jószívű adakozót — mert „kölesön ad az Urnak, a ki ad a szegénynek és mert az irtalmas szívűt megáldja az Ur.“

A neveket előszámlálni nem tudom s nem is akarom; mert sipollással nem szoktam senkinek hízkelkedni s nem is jó hogy mindenkor tudja a balkéz, hogy mit cselekszik a jobbkez. Sokszor jobb, hogy az alamizsna titokban maradjon, úgy is megfizeti azt az Isten nyilván.

De mégis tek. Szabó Mihály gyáros urnak, ki 8 koronát küldött és tek. Gál Zoltán jogász urnak, ki 11 kor és 46 fillért gyűjtött, melyet a tek. Szerkesztő ur 14 koronára kipótolván — neveket megemliteni kötelességemnek ismerem — s mindnyájoknak köszönetet mondok.

A magát megnevezni nem akaró izra-

elita honfitársunk a mit szívében elhatározott tégye meg —, köszönettel fogadjuk. A mi iskolánkban tanulnak zsidó gyermekek is — a vallást kivéve — gyermekeiket egyforma nevelésben és tanításban részesítjük. A szüleikkel együtt templomunkba is eljönnek — mi szívesen látjuk őket is, bajukban rajtok is segítünk mindenkor.

Küldök a lapjiba félévre 8 koronát, szíveskedjék a „Debreczen“ megküldeni.

Tiszteletem és újabb köszönetem nyilvánítása után tisztelettel maradok

Tek. Szerkesztő urnak

Vadasdon 1901 decz. 5-én,

alázatos szó gája

Simon Elek,

ev. ref. lelkész.

A vadasdi székelyek temploma.

Dicsérettel és megilletődve írjuk ezeket e sorokat. E példát ajánljuk a követésre. Kitűnő elvtársunk, a buzgó református tanító, Herczeg János ispotályi oktató maga máskori adakozását megismételvén, a vezetése alatti ispotályi iskolai leány növendékektől a kicsinyek általt filléreit gyűjtven össze, a mai napon 11 korona 24 fillért hozott be szerkesztőségünkbe a vadasdi református székelyek tempiómára. Midőn ez összeget nyugtatjuk, a vadasdi lelkész hivatal címére postára is adtuk azt, ajánljuk e szíves lelkésztő szép példát a többi tanító urak, a többi református iskolák figyelmébe és követésére is; hiszen fillérekből gyűlnek a forintok. A derek és buzgó ispotályi tanítónak és kedves lelkű kis növendékeinek az adományait pedig a névsor közlésével is megörökítjük, hisszük, hogy a debreczeni és a megyei tanítók és iskolások is alkalmat nyújtanak ily szép elismerésre és követik a nemes példát.

A vadasdi székelyek templomára az ispotályi leányiskolában adakoztak: Herczeg János tanító 2 korona, Szathmári Julia tanítónő 1 kor., Rácz Róza 10 fillér, Kovács Juliánna 20 fill., Dreszter Gizella 10 fill., Gall Eszter 20 fill., Dusa Mária 20 fill., Madarász Juliánna 20 fill., Csizsár Juliánna 20 fill., Balog Eszter 20 fill., Szabó Róza 10 fill., Tamás Mária 40 fill., Szentesi Eszter 10 fill., Kovács Eszter 10 fill., Kovács Erzsébet 1 korona, Ferge Eszter 20 fill., Miczán Piroška 20 fill., Sárka Margit 10 fill., Nagy Róza 6 fill., Nagy Eszter 6 fill., Nagy Erzsébet 6 fill., Szeleni Erzsébet 10 fill., Erdődi Mária 10 fill., Juhász Eszter 30 fill., Zilahi Anna 10 fill., Kerekes Juliánna 12 fill., Balla Katalin 20 fill., Szilágyi Eszter, Veréb Erzsébet, Horvai Juliánna 10 fill., Faragó Erzsébet 6 fill., Csóka Róza 20 Jovai Erzsébet 20 fill. Némethi Irma 6 fill., Hagyák Teréz 10 fill., Hagyák Anna 10 fill., Czeglédi Teréz 20 fill., Ungvári Erzsike 4 fill., Veresi Erzsike 10 fill., Veres Juliánna 4 fill., Rácz Erzsébet 2 fill., Szondi Eszter 4 fill., Fekete Erzséket 6 fill., Kemecsei Margit 20 fill., Kiss Juliánna 20 fill., Tiba Katalin 6 fill., Varga Vilma 6 fill., Szakács Jolár 4 fill., Tóth Mária 10 fill., Kovács Eszter 4 fill., Kerekes Eszter 10 fill., Nagy Mária 10 fill., Nagy Rózn 10 fill., Sós Irén 6 fill., Hegedüs Juliska 4 fill., Kárpút Gizella 20 fill., Madarász Juliska 4 fill., Szunyog Mária 4 fill., Bereczki Mária 10 fill., Kerékgyártó Mária 10 fill., Göz Mária 20 fill., Mészáros Róza 10 fill., Bereczki Mária 4 fillér. Összesen 11 kor. 24 fillért.

A szlavoniai magyar reformátusok segélykiáltása.

Midőn az osztrákra száz milliókat áldozunk, meg kell döbbennünk, hogy a mi véreinknek, a mi magyarfajunk-

nak úgy kell ajtóról ajtóra kéregetni, hogy a hazaföldjén, de az ellenséges elemek között fenntarthatassák magukat. Ilyen segélykiáltás ez is, a melylyel ti hozzátok fordulunk édes testvérek. Horvátföldön több mint százezer magyar él, a kiket erőszakkal akarnak elhorvátosítani Stroszmayer pápista püspökek, és ezek a derék magyarok, hogy magyarságukat megőrizhessék, a horvátosító katolikus egyházból áttértek, átérnek a református egyház kebelébe. Ilyen új református egyház a Szerém megyei Maradék községi is, (400 család tért át), melynek gondnoka egy igen derék, magyar ember, Özvegy György uram Debreczenben gyűjt a templom építésre és új egyházuk adósságának a törlesztésére. Szívvel ajánlom a testvérek pártfogásába ezt a magyar egyházat, melynek az esperese ezen sorokat intézte a lelkész urakhoz.

Midőn bátorodom értesíteni, hogy a Szerém vármegyébe kebeleztet, **római katolikusokból alakult maradéki ev. ref. egyház.** adóssága törlesztésére a templom-építésre, belügyminiszteri engedéllyel, könyöradományok gyűjtése céljából, küldöttje által, egyházát s egyháza tagjait megkeresi: szívesen kérem, legyen kegyes e küldöttet keresztyéni s hazafias érzéssel jóakarattal fogadni, őt az egyház presbiteriumának s egyháza tagjainak pártfogásába ajánlani. A miszsió, melyet a Szerém vármegyében, **római katolikus magyarokból alakult s alakulandó ev. ref. egyházak s így a maradéki ev. ref. egyház is teljesít, abban áll, hogy a római katolikus magyarok, a horvát nyelvű római katolikus egyház és iskolában, magyar nemzetiségűktől meg ne fosztassanak, magyaroknak megmaradjanak, ami csak úgy érhető el, ha reformátusokká lesznek.** Így alakult a maradéki reform. egyház is római katolikus magyarokból s lett oly menedékhelylyé, hová menekülnek, a többi, magyarrá maradni akaró róm. katolikus magyarok is. Itt hat a szó szoros értelmében a vallási misszióval kapcsolatban, magyar-nemzeti misszió is teljesít a maradéki ref. egyház. Vallásunk terjesztése, véreink megmentési ügye ez! Mint ilyent, keresztyéni jó lélekkel s igaz magyar nemzeti érzéssel, a segélyre nagyon ajánlok. Piros, 1901. november hó. Szabó Péter alsóbaranya bácsi-szerémi ev. ref. esperes, s. k. A maradéki református egyház részére gyűjtéseket mi is, szerkesztőségünk is, és a lelkész urak is.

A színházi portás halála.

A jó öreg Katona András bácsi, a színházaévtizedeken át volt portása tegnap 60 éves korában elhunyt.

Bizottsági tagok választása a városnál.

Debreczen város törvényhatósági bizottságában három választott bizottsági tagsági hely halálozás folytán megürült. A legutóbb tartott városi közgyűlés a három megürült hely betöltésére a választás napját e hó 18-ára tűzte ki. Az e napra kitűzött választáson választandó lesz: A IV-ik (Piacz-utczai) választó kerület által egy bizottsági tag 4 évre. Választási elnök: Dr. Kemény Mór, — a választási hely: a városház nagy terme. Az V-ik (Varga utczai) választó kerület által egy bizottsági tag 1 évre. Választási elnök: Dr. Tüdös János, — választási hely: a megyeház nagy terme. A VI-ik (Kossuth-utczai) választó kerület ál-

tal egy bizottsági tag 1 évre. Választási elnök: — választási hely: a városház kis terme.

A megczáfolt szenzáció.

Fentartással közöltük és hogy a helyre igazításnak helyett adunk: — a Nagyvárad Naplónak egy szenzációját, mely 200 ezer forintos birói tévedést ujságot, mint a Biedermann csődnek a szenzációját. Ezt a szenzációt most illetékes helyről megczáfoltják, ugyanis ezen sorokat vettük:

„Lapunk folyó hó 5-iki számában a Biedermann csőd szenzációja címén a Nagyvárad Naplóból átvett közleményünkre illetékes helytől felvilágosítást kaptunk, mely szerint az az állítás mintha az eljáró kir. törvényszék birái ellen per vagy bárminemű eljárás tételét volna folyamatba, a valósággal meg nem egyezik s a közlés több tekintetben téves adatokat tartalmaz.

Utóajánlat a szováti birtokra.

A városi tanács remélg árverés után adta bérbe a szováti birtokokat. A nyolcz ezer koronáért nagyobb bérösszeget kapott ezuttal, mint a mennyit a múlt évben a bérlők fizettek. Ugy látszik ez a bérösszeg még emelkedni fog, mert most is érkezett egy utóajánlat. Márkus Sándor gazda tegnap utóajánlatot adott be a tanácshoz, melyben a szováti 6-7-ik bérbeadott szováti tagért 10,000 koronával magasabb bérösszeget ígér, mint a menyiért a város bérbeadta.

Kossuth Lajos Amerikában.

Pénteken volt 50 éve, hogy nemzetünk nagy vezérének Kossuth Lajost örömjongva fogadta a 80 milliónyi amerikai nép. New-York lakosságának százezrei képezték sorfalat a partra szálláskor és bevonuláskor. Ezen dicső ünnepet Komlóssy Miklós részletesen és szépen írta meg a „Debreczeni Képes Kalendáriumban“, a mely hazafias czikkre felhívjuk az olvasók figyelmét. A közhasznú naptár ára 1 korona.

Foltényiné temetése.

Csütörtök délután 3 órakor az egész város részvéte mellett helyezték nyugalomra a régi, üttörő színészvilág érdemekben s diadalokban gazdag tagját Foltényiné Szabó Amáliát, K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész tartott megható gyászbeszédet az elhunyt felett. A színházi zenekar gyászinduló mellett a színház előcsarnokába vitték az elhunytat, hol Mándoky Béla tartott gyönyörű emlékbeszédet az elhunyt pályatársnő felett. Mindenkit meghatott az emlékbeszéd, melynek elhangzása után az elhunytat — kísérvé mélyen megtört férjétől s fiától s a sok résztvevőtől — a Kossuth u. temetőben helyezték örök nyugalomra.

A dorogi főbíró panaszos-levele.

Rajk Imre dorogi főbíró panaszos levelet küldött hozzánk, melyből az tűnik ki, hogy a vallási türelmetlenség ma is erőszakoskodik. Szomorú, hogy éppen a hajdúföldön nyilvánul ilyen vallási türelmetlenség. Ujhelyi Andor h.-dorogi görög katolikus lelkész nem akarta megengedni, hogy Rajk főbíró, helvéthitű elhunyt feleségét a görög katolikus sirkertben temessék el, a hol a főbírónak családi sírboltja van. Azt is panaszolja Rajk főbíró, hogy a görög lelkész két dorogi lakos vette rá ezen vallási türelmetlenségre és hogy egyébként a főbíró aztán a tilalom ellenére is abba a temetőbe temettette felesége portetét, a melyben maga is szunnyadni fog. Valóban szomorú, hogy ez megtörtént. A vallási türelmetlenségnek nincs helye magyar testvérek közt.

Lázadás Derecskén.

Ismételten megemlékeztünk már a merényletekről; amelyek Derecskét nagy izgatottságban tartják. Mint most levelezőnk írja, egy tagosító párti jómódu gazdát a napokban a saját utcaajtójában két markos ember leteperte, véresre vert és azután belökték az udvarára. A megdöngönyözött gazda, még örvendett, hogy nem revolverrel támadtak reá. — A botrányok között, itt-ott humoros epizódok is adódnak elő. A multkor például egy menyecskét a szomszédból hazahittak síró gyermekéhez, s mivel a menyecske lámpás nélkül ment haza, már pedig ez Derecskén tilos, a rendőrök elcsipték. Előbb hazakisérték síró gyermekéhez, azután föl vitték a község házához, hol aztán eleresztették.

Benedek János képviselőházi beszéde.

A függetlenségi és 48-as párt tegnap este Kossuth Ferencz elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen a vármegyei pénztárak és számvéviségi hivatalok ellátásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Ha e törvényjavaslat életbe lépne, akkor a párt ebben a vármegyék autonómiájának esorbítását látná, s épen ezért nem fogadja el. — A párt álláspontjának a házban való kifejtésével dr. Benedek Jánost bizta meg.

Nyilatkozat a debreczeni vasutasok köréből.

Hogy micsoda csuf csuf czopf uralom alatt nyögnek a hivatalos emberek, arra érdekes fényt vet a „Magyarország“-ban megjelent alábbi nyilatkozat. A közönség köréből adták ki, így hangzik:

A m. á. v. alkalmazottak helyzetét javító kongresszus Tek. elnökségének Budapest.

Bizonyára nagy feltűnést fog kelteni, hogy a debreczeni kollégák tüntetőleg távol tartják magukat az 5-iki tárgyalástól. Hogy ezt a felsőbb kö-ök félsz e, vagy a debreczeni üzletvezetőség vezető embereinek szűkeklősége okozza, azt majd idővel úgy is megtádjuk. Annyi tény, hogy a hivatalnokok lelkesebb részét hivatalos utra küldötték, a másik részének pedig egyszerűbben szóbelileg be lett tiltva a kongresszuson való megjelenés. Ezt azért tartjuk kötelességünknek bejelenteni, nehogy érdeklődés hiányával vádoltassunk. Tisztán erőszaknak engedünk, de azért szívvel lélekkel csatlakozunk a kongresszus bármely határozatához.

Hazafias üdvözléssel

Több m. á. v. hivatalnok.

Köszönetnyilvánítás.

Kedves imádott nőm elhunytá alkalmasból, fagadja mély hálánkat és köszönetünket azon meleg igaz részvétért, mellyel a kedves elhunyt iránt Debreczen város mélyen tisztelt közönsége viseltetett, fájó sebünkre az enyhülés balzsamát nyújtotta és vigaszt adott kipótolhatatlan veszteségünkben. Mély tisztelettel özv. Foltényi Vilmos mint férj és Teleki József ev. ref. lelkész, minl az elhunyt egyetlen fia.

Táncztanítás.

Alföldy Károly táncztanár teljes kényelemmel berendezett táncziskolájában, folyó hó 12-én, azaz csütörtökön megnyitja II-ik táncztanfolyamát. Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. szám.

Halálozás.

A Következő gyászjelentést vettük: Szomorodott szívvel tudatjuk szeretett férj, édes apa, gyermek, testvér, vő, sógor és jó rokon néhai ifj. Törő Imre m. á. v. tisztviselőnek f. hó 7-én reggel 8 órakor, életének 27-ik, házasságának 2-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 9-én d. u. 2 órakor fognak Kossuth-utca 45-ik számú háznál a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Czegléd-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszűségételre rokonainkat, ösmerőseinket, az elhunytak kartársait szomorodott szívvel meghívjuk, Debreczeu, 1901. decz. 7. Bánatos neje Özv. ifj. Törő Imréné, szül. Bányász Berta, gyermeke: Imre. Az elhunytak szülei id. Törő Imre nejjével Král Karolinnal. Egyetlen gyermekök: Karolin jegyesével Szépe Lajossal. Anyósa özv. Bányász Sámuelné és gyermekei: Zsigmond nejjével és gyermekeik, Juliska férjével és gyermekeik, Dezső, Miksa és Mariska. Számos zokonok nevéen is. Béke poraira. A temetést Dankó Mihály temetkezési int. rendezi.

Ha nagy gondtól akar megszabadulni.

hogy mit vegyen karácsonyi és újévi ajándéknak férfiak részére, tekintse meg a „**Bika-szálloda**“ épületében levő **tajték áru kereskedés, dohányzó eszköz különlegességeit** hol csodálatra méltó olcsó árban és rendkívül nagy választékban minden elgondolható dohányzó eszközök kaphatók.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény.

Ha egy játékszerről mondható, hogy a gyermeket komoly gondolkodásra serkenti és szemet és kezet egyaránt képezi, ugy ez bizonyára a **Richter-féle Horgony Kőépítő szekrényről**, és az újításként **bevezetett Richter-féle Hidépítőszekrényről** mondható melynek ezen előnyök tulajdoníthatók. A Horgony Kőépítőszekrény és Hidépítőszekrény különféle alakjaival az előbbi faszekrényvel szemben igazán új játéknak tekinthető és már a mindegyik szekrényhez mellékelt pompás mintalapok egyszerű megtekintése elég arra, hogy magunk is ugyanazon meggyőződésre jussunk. Igazán hámulatraméltó, mily nagy és pompás magas- és hidépítőmények állíthatók fel már egy aránylag kis szekrényvel. Tehát valamennyi szülőnek, kik még kétségben vannak, mit vegyenek ez évben gyermekeiknek karácsonyi ajándéknak, legjobb és legsikerültebb ajándéknak a Horgony-Kőépítőszekrényt és Hidépítőszekrényt ajánlhatjuk. Nehogy bevásárlás alkalmával értéktelen utánzatot kapjunk, arra kérünk figyelni, hogy mindegyik valódi Kőépítőszekrény, Hidépítőszekrény a „Horgony“ gyárijeggyel el legyen látva.

SZINHÁZ.**A hét műsora.**

Szombaton, december hó 6-án: másodszer A vörös talár. Dráma 4 felvonásban

Vasárnap, december hó 7-én: két előadás, délután három órakor félhétórakkal: Ocskay brigaderos. Történelmi színmű 4 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérletszünetben újdonságul először A svihakok. Operette 3 felvonásban.

A vörös talár.

Nem tudom, kitől hallottam a panaszt, hogy drámai színészet vidéken nincs; akárki mondta, igaza van, legalább Debreczenre nézve. Mert a tegnapi esti premier nem drámai előadás, hanem annak csak a nagyon elmosódott kópiája volt. De hát csoda ez? Hiszen műsorunkat az operette és bohózat dominálja, dráma csak ritkaságként kerül színre; hol vennék különben törekvő színészeink a gyakorlatot? Pedig hát a színészet olyan, mint a többi művészet: szakadatlan gyakorlat kell hozzá.

S mert ez hiányzik, lehetnek nálunk ilyen premierok, mint a tegnapi is. A legjobb szereplők is csak tapogatóztak az alakításban, egyetlen szerepet sem láthattunk tökéletes felfogással. Vagy filmensek, vagy innen maradtak azon a bizonyos határon, a melyen pedig sem túl sem innen nincs tökéletesség a poéták ősapja, Horatius szerint.

V a g r e t szerepében Bartha lépett fel. Elhibázott felfogással. A köztársaság ügyésze nem megtört, lemondással teljes sóhajtozó alak. Önérzetes ember, a ki fel emelt fővel és becsületességében büszke önérzettel néz kompaniájára.

M o u z o n szerepét Komjáthy játszta több jó igyekezettel mint sikerrel. Jobb lett volna Tanayval szerepet cserélnie, a ki a képviselőből csinált karrikaturát. — Alakítása alapjában véve jó lett volna, de kidolgozása nagyon darabos volt, s kivált halk beszéde és hadarása miatt élvezhetlenné tette itt-ott előadását. Itt-ott, tudom, hadarnia kellett de ő ott is tette, ahol nem kellett volna. — Tanayról már említettem, hogy a képviselőből karrikaturát csinált, épen úgy mint Szabados a főügyész alakjából. Elképzelhetetlen még Mouzonban is olyan viszony egy képviselő és főügyész között, a minőt ők bemutatnak. Ott kitűnő volt Tanay, mikor a Mouzonnal való jelenetében, emberét ismerve finomul gorombáskodott.

O d r y az Etchepare szerepében kinyúlott. Mert egyébként nem nevezhetjük azt az ide oda kapkodást, amit ő tegnapi este is, mint különben minden szerepében elkövetett. Ő nem tud alakítani, legfeljebb szerepét idomítja mindig egyforma egyéniségéhez.

Legjobb volt Komjáthyne, akiről már sokszor volt alkalmunk elmondani, hogy a társulat egyetlen tehetséges drámai színésznője. De tegnap ő is csak próbált. Egyes igazán sikerült kitörésein kívül nem tudott felmelegedni, pedig az a szerep maga a szenvedély, a tűz; mikor a második felvonásban rátamad Mouzonra s ez elhűrezoltatja, s a negyedik felvonásbeli nagy végjelenete teljesen sikerült; de egyebütt az az urával való jeleneteiben hiányzott, kivált az előadásából is a közvetlenség. S ennek megint az az oka, mert nem készülnek el jól az előadásra. Ajánljuk az igazgatónak, hogy hozza be a jelmezes főpróbák divatját, ami minden valamire való színháznál megvan; akkor a premierok nem sülyednek a főpróbák niveaujára.

A mi az összejátékot illeti, arról jobb nem is szólni, A.

Nyilttér.

A legjobb és legerősebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ital
vegyületek ad : a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legújabb égyerős
SÁVANYÚ-KÜT

Itja a szomjat, hűsít és felfrsít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatásá ellen.

**Fűszer üzlet áthelyezés.
Kontsek Géza**

fűszer, csemege és nagykereskedő, lapunk utján tudatja a n. é. közönséggel, hogy tetemesen megnagyobbított és dusan felszerelt

**áruraktárát
a Kossuth-u. 7. sz. a.**

újjonnan épült **Kardos-féle** házba helyezte át.

Gyönyörűen éneklő kanári madarak változatos hangfutamokkal olcsón kaphatók Péterfia-u. 26.

**The Financial & Commercial Bank, Ltd. (Pénzváltó és kereskedelmi bank)
28, Clement's Lane LONDON, Lombard Street, E. C.,**

Teljesen befizetett alap-tőke 300,000 font 6,000,000 márka

megkezdte üzletforgalmát és ajánlkozik a bankügyletekbe vágó üzletekre : Folyó és checkszámla megnyitás, váltó és checkek leszámítolása, értékpapírok stb. adása vevése és lombardirozása.

L o n d o n, 1901. november hó.

A felügyelő bizottság nevében :

Az elnök

Lord Charles Robert Pratt, alezredes ny.

Titkár :

Charles A. Weikert.

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és tisztító intézete

Debreczen, Széchenyi-utca 42-ik sz.

Mindenféle ruhák, függönyök, szőnyegek stb. kifogástalanul

festetnek és tisztítanak.

Bejárat az utcáról.

Párisi világkiállítás 1900 „Grand Prix.”

Legnagyobb kitüntetés!

7 előbbi kiállításon első díjjal tüntették ki.

Valódi
csak
ha

az alapítási
év
1860

Szent-Pétervári
GUMMI SÁRCZIPÓK
hócipők, Storm Slippers.

A gyár naponta 40.000
párt készít.

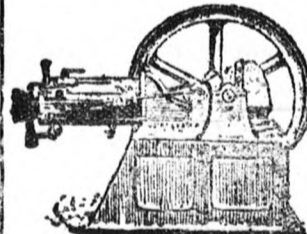
Egyedüli képviselők: **Mestorff, Behn & Co. Wen I.**
Kicsinyben minden jobb cipő, gummi és divatúru üzletben kapható.

Egy budapesti nagy
szerszám és vasalás üzlet
ügyes, szakképzett, jellemes és meg-
bizható keresztény

üzletvezetőt

keres. Kivántatik a szerszám és vasa-
lás szakmában való teljes jártasság,
megnyerő külső, irodai képzettség és a
magyar és német nyelv tökéletes bi-
rása. Ajánlatok az életkor, családi ál-
lapot és az eddigi működések pontos
megjelölésével „W. L. 8508.” jelige
alatt **Haasenstein** és **Vogler** (Jau-
lus és Társa) hirdetési irodájához
BUDAPEST intézendők.

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok
villanyos gyuj-
tással és szelep
kormányzattal a
legnesszebb me-
nő kezesség mel-
lett minden gaz-
dasági célra
alkalmas. Nem
gyorsfutót te-
hát malomüze-
mekre külső előnnyel használhatók. Szál-
lítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és **BAUER** motorgyára.
Magyarországi vezérképviselet és raktár:
Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61.
Arjegyzék ingyen!
Tisztesség-s ügynökök kerestetnek.

Zongorák
CHMEL J. és FIA

cs. és kir. udvari zongoragyárosok.
BUDAPEST, Gizella tér Haas palota.
Alapított 1835-ben.

Legrégibb s legnagyobb zongora- és harmonium
telep hazánkban.

A világ legjobb zongorái és harmoniumjai egyedüli képviselői, mint:

**Bösendorfer, Bechstein, Schidmayr,
Kaps, Rönisch, Esty, Wirth stb.**

valamint kitünő saját gyártmány.

Jutányos árak, szolid kiszolgálás

Arjegyzék kívánatra ingyen!

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatossak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” czéjjel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
cs. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Debrecen 1901
247 01

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét G. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Mercur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

I. emeleti „A“ PÁHOLY

„C“ bérletre átadó.

Értekezhetni:

Löfkovits ékszerésznél.

Birtok eladás.

A Kösélyszőgben 24 és 27¹/₂ nyilas összesen 290. kat. hold épületekkel, urilakkal ellátott legnagyobb részben jó szántóföldekből álló egymáshoz közel eső 2 tanya külön vagy együttesen szabad kézből eladó.

Felvilágosítást nyújt **Csáky János**, a lakása közvágóhidnál.

Megbízásom van az egyesült pokróczgyárak maradék készletének féláron való eladására. Ezért ajánlok 120x180 nagyságu, az egész lovat betakaró

téli pokróczokát

kitűnő minőségben: meleg, gyapjas és puha, színes szegélyvel, ágytakarónak is használható, hallatlan olcsó áron. Szürke téli takaró, minőség: A 4 kor. B fajta, minőség ff: 5 kor. **Bécsi flaker takaró**, hus színű: 7 k. 50 fl. **Sporttakaró**, sötétbarna, különböző □-gel: 9 K. **Urasági takaró**, kiváló finom, dupla: 10 K. 75 fl. **Urasági takaró**, brilián zöld: 1. K. darabonként. Portó külön. A szétküldést utánvét vagy előleges pénz beküldés mellett eszközli: **KANN IGNACZ**, Bécs. II. Lillienbrunnngasse 17.

Jencs-féle **Narancsvirág-Crème.**

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szereplő, pattanások, májfoltok, büratka (Mitesser) és más bürfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendszeresen használva, a ránczos arcbőrt simává, lidévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi elő az arcbőr fényességét. **Ára 1 korona.** A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerüzében Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerüzében Budapest, VI., Váci-körút 17.

Mi a Schapirograph?

A Schapirograph a leghatározottabban legjobb sokszorosító készülék fekete és színes nyomásra.

Több mint 10.000 db van már használatban. Ára 30 Koron.

Kivánatra küldök egy Schapirographot 5 napi próbahasználatra és meg nem felelés esetén csupán bérmentés visszaküldésre reflectálok. Árjegyzékek ingyen.

Fritz Pohl különleges üzlet irodai berendezésekre, **Bécs I. Heinrichgasse 2.**

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

A valódi Réthy-féle pemetefü cukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerüzekben kapható:

Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovics Jenő, Rothschnek V. Emil, Szilcz Ferencz s Tóth Béla gyógyszerüzében. **H. Sámsonban**: Molnár Vilmos gyógyszerüzében, **Földesen**: Farkas Antal cégnél

A legnagyobb, szenzációs, olcsó KARÁCSONYI ELADÁSBA

a világhírű

Bécs D. LESSNER Bécs

áruházában, VI. Mariahilferstrasse 81-83. sz.

belevonattak:

Gyapjuszövetek	méterenként	18 krajczár	frt 1.40-ig
Gyapjuszövetek	méterenként	frt 1.50-től	frt 3.50-ig
Gyapjuszövetek	méterenként	35-től	frt 2.25-ig
Selyemszövetek	méterenként	frt 2.50-től	frt 8.50-ig
Mosószövetek	különféle minőség méterenként	12 kr.-tól	— .60-ig
Mosószövetek	méterenként	16 kr.-tól	— .55-ig

Minta megrendeléseknél az árak és kívánt kelme-faj pontos megjelölése kéri, hogy csakis a szükségeset küldhessem.

Küldés utánvétellel! Örjási választék!

Karácsonyi katalogus kívánatra ingyen és bérmentve.

10 koronán felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

A haj újra növése! Nincs többé kopaszság!

Egy említésre méltó szer, mely férfiak, nének és gyermeknek egyaránt gyönyörű hajat kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korpás, varas, pörsenéses fejet és sürüsti, hosszúra növeszti, valamint nehézzé és selymossé teszi a hajat. A korán megöszült haj, festés nélküli visszakapja eredeti színét. A kopasz fejnél a haj valamint a szembőrdök és szempillák újránövéséért jótállók.

Amerikában „Lovacrin” név alatt egy szert találtak fel, mely hosszú és gyönyörű hajat növeszt. Miután a Lovacrin tisztán növényekből iesz készítve, nem kell ennek használatától óvakodni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy önnök vagy gyermekeinek ritka és csenevész hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, ugy télen mint nyáron szükség van és egészséges hajnövése nélkül ugy a gyermekek mint a felnöttek folyton ki vannak téve a meghülésnek. Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajtót és évek mulnak, míg a természet ezt a hiányt pótolja De ki kételkedhetnék ezen csodálatos szer tulajdonságaiban akkor, midőn kezeink között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyénektől erednek, kiknek szavahihetőségéhez kétség nem fér.

Nincs mentség többé a korpa, a hajhullás a kopaszságnak, a mint azt a fenti kép mutatja.

Kir. Ó fensége Hohenzollern herczegnő: „Kérek még 3 üveg Lovacrint.” — Metzkó Mártha építőmesternő Kojanke, (Németország): „A Lovacrinna nagyon megvoltam elégedve és rögtön új hajnövést idézett elő.” Zichy Edine grófnő, Zichyfalva: „Sziveskedjen számomra még 6, és Creneville grófnőnek 1 üveg Lovacrint küldeni.” — Pollák Lina urnő, Leibach: „Minthogy a Lovacrin hatásával nagyon megvagyok elégedve, kérek azonnal még 1 üveget küldeni.” — Löser Ida k. a. Bodenbach: „Kérek még 1 üveg Lovacrint; e szer kitűnően bevált.” — Schuller I. tanár, Bécs: „Több év óta kopasz voltam és néhány hónap előtt az Ön Lovacrinját kezdtem használni. Most az egész fejbőröm sűrű hajjal van fedve. A mire sok orvos nem volt képes, azt az Ön Lovacrinjával elértem.” Neumann E. ur. Basel: „Mig sok más szert eredmény nélkül használtam, addig az Ön Lovacrinja valóban csodálatos hatású volt. Egy kopasz részt, melyet már régóta bir am, igen szépen új haj fed be.” — Ehrlich József ur, Jablonetz: „Egy betegség következtében egész hajzatomat elvesztettem és 3 üveg Lovacrin használata után előbbi dus hajnövéscmet visszanyertem.” — Szénássy R. urnő Bpest: „Évek óta szenvedtem hajhullásban: amióta az Ön Lovacrinját használok, a hajhullás megszűnt, sőt új hajnövést eredményezett.” A Lovacrin által a hajtó ismét gyökeret ver. Az új haj csodálatos gyorsasággal bujik ki a bőr alól és nő. Anyák, kiknek kis leányuknak haja rövid és szemmel láthatólag majdnem teljesen élettelen, ezen remek szer csodálatos hatásától különösen el lesznek ragadtatva. Mialatt ez a készítmény a felnötteknél a korpa, hajhullás és kopaszságot gyógyítja meg, addig minden anyának fontos tudni, hogy van egy szer, mely kedvenceiknek gyönyörű hajfogatot szerez. Egy nagy üveg Lovacrin ára, mely több hóig eltart, 5 kor. 3 üveg 12 kor. 6 üveg 24 kor. Szállítás posta utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai raktár által:

M. FEITH, Wien, VII. Mariahilferstrasse No. 38.
Figyelmeztetés! Ezen hirdetés tisztességtelen módon utánoztatik! Utasítson vissza minden üveget, melynek címjegyén és csomagján a fenti fej hányzik a nem viseli a Lovacrin nevet. A fej és a név törv. be van jegyezve, azonkívül minden üveg az eredeti ólomzárral van ellátva.

STORM-SLIPPER (hócipők)

[urak, nők és gyermekek részére] mely-
Boston Rubber Shoe Company
Bostonban U. S. A. gyárt
a legjobb felsőcipők
könnyű, elegáns, a cipőt teljesen fedi.
Nagybani elárúsítás

WELLISCH FRANKL & Co., Wien I. Fleischmarkt 12 - 14.
Kapható minden divat és cipő üzletben.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. **Brann** tanár, udv. tanácsos, dr. **Drasche** tanár, udv. tan. lovag dr. **Krafft-Ebin** tanár, udv. tan., dr. **Monti** tanár, lovag dr. **Mosetig-Moorhg** tanár, dr. **Nuesser** tanár udv. tan., dr. **Schauta** tanár, dr. **Wofeinlechner** tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlitatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.
Kitüntetések: XI. orvosi congresszus **Róma** 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congresszus **Nápoly** 1894. Kiállítás **Venedig** 1894. **Kiel** 1894. **Amsterdam** 1894. **Berlin** 1895. **Páris** 1895 **Quebek** 1896. **Turin** 1898. **Quebek** 1897. **Canea** 1900. **Nápoly** 1900. **Páris** 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.
Ezen kitűnő, újra élesztő szer **kiváló** ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Uvegekben** 1/2 liter á **K 2.40**, 1 liter á **K 4.40** árusittatik minden gyógyszerházban.

Serravallo gyógyszerház Triesztben.

Párisi világkiállítás 1900
„Grand Prix.”

A védjegy törvényesen védve

Világhírű orosz Karaván thea.
Popoff K és C

testvérek, cs. és kir. udvari szállítóktól

MOSKVA.

Legfin. fajok.

Legfin. fajok.

Iroda: Wien, VII/2. Breitengasse 9.

Detailban, minden finomabb fűszer és csemege üzletben, eredeti csomagolásban kapható.

Köztudomásu, hogy a **RICHTER-féle**

Horgony-Kőépítőszekrény

a gyermekek kedvenc játéka és a legjobb, a mit gyermekeknek játék és foglalkoztató szerül ajándékozhatunk. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények mindenütt kitüntetve lettek, legutóbb **Párisban 1900-ban aranyéremmel.**

Most a

Horgony-Hidépítőszekrény

hozzávásárlása által is tervszerűen ugy kiegészíthetők, hogy a régi és új szekrényvel pompás köhídsáncok felállíthatók.

A Horgony-Kőépítőszekrények — 75, 150, 3.—, 350, 450, 6 egészen 10 kor. sőt azon felül áron, a Horgony-Hidépítőszekrények pedig 3 koronától feljebb minden finomabb játékszerüzletben kaphatók, azonban a Horgony-védjegyre figyeljünk és minden Kőépítőszekrény „Horgony” nélkül **mint utasat visszau asítandó.**

Uj. Richter-féle türelmi játékok: „Hidegvér”, „Mind a kilenczet”, „Sphinx”, „Manó”, „Villámhárító”, „Haragtörő” stb. Darabja 70 fl. Valódi csak a „Horgony” védjeggyel

A ki gyermekeket akar megajándékozni, az hozassa meg magának azonnal az alant jegyzett czégnak új, gazdagon illusztrált árjegyzékét, a beküldés ingyen és bérmentve történik.

Kir. udv. és kamarai szállító

RICHTER F. AD. és T. Első osztr.-magyar cs. és kir. szab. kőépítőszekrénygyár: **Bécs, I. Operngasse 16.**

Fiókraktár Debreczen, Kossuth-utcza 19.

Magyarország legnagyobb és legkiterjedtebb **Egyenruházati intézete** és

Polgári szabósága
BLUMSÁNDOR Budapest, Váci-utcza 17.

Ő Felsége a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

fiók raktára

DEBRECZEN, Kossuth utcza 19.

a hol minden néven nevezendő egyenruhák megrendelhetők. Raktáron vannak az összes egyenruházati felszerelések, nemkülönben a legfinomabb belföldi és angol szövetek **polgári ruhákhoz**, a melyekből méretek szerint a legújabb angol és francia divat szerint sikkos polgári ruhák a **legjutányosabban** készülnek.

Pontos és figyelmes kiszolgálás !

Donogán és Somossy

Kunz József és Társai utódai cégénél

Kistempom bazár

a karácsonyi idényre

rendkívüli olcsó áron kaphatók

Asztalneműek, vásznak, zsebkendők, nyakkendők, gallér és kézelők, harisnyák, kész fehérneműek, színes alsó szoknyák, mosó velez, francia flanel

Női ruhaszövetek.

Fekete és színes selyem. Mosó bársony. Szőnyegek. Takarók és pokréczok.

Az 1895 évi cairói s az 1896. é. londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csusz, rheuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény, csusz lájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., e ősebb 2 k. 40 fl.

Szegfü créme szeptől, májfoltt, miteser s az arcz és kéz-bőr mindennemű tisztatlanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 kor.

Szegfü poudert a teinek üdeséget s finomságot kölcsönöz. Fehér, rózsaszín s créme színben. Egy doboz 1 k.

Szegfü fogpor a fogak s foghus ép. ségben tartására. — A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

Szegfü szappan a legfinomabb tolett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy db 80 fill.

Haj elixir a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s haj kikopás biztos meggátlására szolgál. Egy üveg 3 kor.

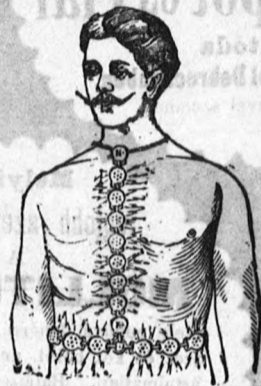
Kapható csaknem az összes gyógyszerertárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő :

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljaújhely.

Főraktárak Budapest Török József gyógyszerertárában. Király-u. 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerertár”-ban Váci-körút 17. Helybeli raktárak : Mihalovits Jenő, dr Rothschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerész uraknál.

Uj életet és raganyosságot új önbizalmat új emlékező tehetőséget új munkaerőt

nyernek gyenge emberek a villamos-ág által. Ez új életet hozó elemet legkönyebben dr. Sanden öv alakú csodás testi baltériája segítségével vezethetjük a testbe, a betegnek biztos gyógyulást hozva alvás közben.

Megifodás és az élet meghosszabbítása érhető el a híres

Dr. Sanden-féle electro. galv. öv 8 villamos elemmel viselése által.

Minden gyenge embernek nem lehet eléggé ajánlani, hogy mindig Dr. Sanden electr. galv. övét viselje, ez öv megerősíti az idegeket, megújítja a vért és az egész világon ismert mint összehasonlíthatatlan szer a következő betegségek ellen : köszvény és csusz. (rheuma), neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asthma, benulás, görcsök, ágyba vizeles, bőrbajok, aranyér, gyomor baj, influenza, köhögés, sükettség és fülzúgás fej és fogfájás stb.

Ki kételkedne e csodás szer hatásában, mikor olyan személyiségek számtalan előismerő levelei bizonyítják, kiknek a szavahihetősége minden kétségen felül áll.

König József ur Lindenberghől Lindau mellett, a Bódeni tónál így ír : „Az electr. galv. öv birtokában, értesitem önt, hogy az kitűnő hatásának bizonyult.”

Till Ferenc mérnök ur Brünben : „Dr. Sanden electr. galv. övének rendkívüli hatásáról annak használata által győződtem meg.”

Ára darabonként 5 firt az összeg előleges beküldése esetén (levél útján is) bér és vámmentesen. Megrendelések a kizárólagos főraktárhoz intézendők :

F. Epstein, Dresden, Victoriastrasse 5.
Magyar levelezés !

Minden lótolajdonos vegye a mi mindig éles

Patent-H-Stollen

lőpatkóinkat, az itt látható védjeggyel.

(Korona lépés kizárva.)

Utánzatok vissza utasítandók, mert a H. Stollen-féle patkók előnye a különleges aczelminőségben rejlik és ezt csakis mi használjuk.

Kívánatra küldünk új képes árjegyzéket.

LEONHARDT és TÁRSA Berlin-Schöneberg. — Egyedüli elárúsító Ausztriában és Magyarországon **Kaszab és Breuer** csavargár Budapest, VI. Váci-körút 33.

Pártoljuk a hazai ipart!

Legjutányosabb
árban
saját készítményü

férfi és fiu ruhák

Grünfeld Adolfnál

kaphatók.

Prelovszky András

elsőrangú férfi szabó üzlete
Debreczen, Kossuth-u. 4. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát és kéri a
n. é. közönség b. pártfogását.

Megkezdődött
a nagy karácsonyi
occassió!

Finom rahaszövet-
maradékok o o o **félárban.**

Leszállított áru

divatos selymek és mosó bársonyok. Kezdt,
előrajzolt és készen himzett női kézimun-
kák minden létező kellékekkel

Boros Testvéreknel

Debreczen,
Kossuth-u. 6.

Legszébb
ajándéktárgyak

arany- és ezüstneműekben **olcsó**
árakban kaphatók karácsony és
ujévre

Blau Lipót és Fiai

utóda
ékszerésznél Debreczenben,
a főtőzsdével szemben.

Általában

el van
ismerve,
hogy a
legjobb
és
legszebb

férfi, fiu és gyermek-ruhák

a legnagyobb választékban az országban a
legrégibb cégégnél

Neumann M.-nél

Debreczen, a főpostával
szemben kaphatók.

Karácsonyi
ajándék vásárlók figyelmébe
ajánlunk **selyem blouzokat, női**
és gyermek felöltőket, colliákat,
selyem és clott alsó szoknyákat,
színházi belépőket

Darvas Testvérek

női és gyermek felöltők áruháza

DEBRECZEN,
a Hungária kávéház
mellett.

Melyik a
legjobb szépitőszer?

A
MOLLITERGIN,

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az
arcz és kéz bőrét, nem zsiroz s teljesen
ártalmatlan. Hatása meglepő gyors.
Egy üveg ára 1 kor. Kapható

Mihalovits I.

a „Figyó”-hoz cz. gyógy-
szertárában
Debreczenben.

Alapított 1873.

Csakis hazai ipar!

Saját gyártmányu női,
o o o férfi és gyermek-
czipők.

Az összes raktáron lévő czipők saját
műhelyemben személyes felügyeletlen
alatt készülnek. — Mérték szerinti meg-
rendelések gyorsan és jutányosan.

Nemes Gábor

a városházával
szemben.

Hölgyeknek
karácsonyi ajándékul
o o divatos o o
női kalapok

mélyen leszállított
árak mellett

Reiner Flóra utóda

női kalap divatárú üzletében
Debreczen,
Kossuth-u. 6.

SAJÁT GYÁRÁ
Legjobb szabásu
keztyűit

karácsonyi és ujévi ajándékul

gyári árban ajánlja

NAGY ANDRÁS

keztyű gyáros
DEBRECZENBEN.

UJ
uri divat,
kalap és czipő-
üzlet

Debreczen, Piacz-u. 19. sz.,
a Tisza-palotával szemben.

Felette olcsó árban

ajánl czipőt, kalapot, fehérműt és min-
den e szakmához tartozó cikket a legol-
csóbbtól a legfinomabbig. Tisztelettel

Witt Adolf.

Legszébb
és legkedvesebb
karácsonyi és ujévi ajándék
egy zajtalan jó himző és

varrógép

kedvező fizetési feltételek mellett be-
szerezhető

Schweitzer Testvérek

cégnél kerékpár és varrógép
nagyáruháza Debreczen,
Piacz-u. 56.

Legolcsóbb
bevásárlási forrás!

Lusztig és Bán

füszer, liszt és gyarmatárú
nagykereskedése

Debreczen, Városi bérház, (uj hus-
csarnokkal szemben.) A nagyérdemű
közönség szives tudomására hozzuk, hogy
nagykereskedésünkben a kicsinybeni
árusításra is teljesen berendez-
kedtünk és a legkitünőbb minő-
ségű árukat árusítjuk a
legjutányosabb árakban.

Karácsonyi
és ujévi díszmű és
játékárú

ajándéktárgyak

eddig nem létezett
legolcsóbban

és legversenyképesebb választékban kaphatók
a most megnyitott

o o o **Első** **KORONA** áruházban

Simonffy-utca 1. számú
városi bérházban.
Kepes és Friedmann.